

מערכות תוכנה להנדסאים - הנדסת אלקטרוניים

הנחיות לנבחנים

- א. משך הבדיקה: ארבע שעות
- ב. מבנה השאלה ומפתח הערכה: בשאלון 10 שאלות.
יש לענות על 5 שאלות בלבד בהתאם לפירוט הבא:
חלק א' - שאלות 1-4 : יש לענות על 2 שאלות בלבד.
חלק ב' - שאלות 5-10 : יש לענות על 3 שאלות בלבד.
כל השאלות שוות בערךן – 20 נקודות.
סה"כ 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש:
1. מחשבון (אין להשתמש במחשב נייד, מחשב כף יד או במחשבון בעל תקשורת חיצונית).
2. **קלסר אחד בלבד** עם חומר ההרצאות. אין להוציא דפים מהקלסר.
3. שני ספרי לימוד.
- ד. הוראות מיוחדות:
1. אם צוין בשאלון הבדיקה שאלות המכילות השלמת טבלה יש לרשום את הטבלה במחברת הבדיקה.
2. יש לציין את המקור ומספרה העמוד במרקירים בהם ניתנה תשובה מתוך ספרי הלימוד.
3. יש להשאיר את העמוד הראשון במחברת הבדיקה ריק.
בגמר הבדיקה יש לרשום בעמוד זה את מספרי השאלות שיבדקו לבקשתך על ידי מעריצי הבדיקה. לא יבדקו תשובה ועדפות על הנדרש.
- ה. הוראות כלליות:
1. יש לקרוא בעיון את כל השאלות.
2. את התשובות יש לכתוב במחברת **בעט בלבד**, בכתב יד ברור ונקי. (גם בכתב תלויות הערצת הבדיקה).
3. יש להתחיל כל תשובה בעמוד חדש תוך ציון מספר השאלה והסעיף. אין צורך להעתיק את השאלה או הסעיף.
4. טיווה תשעה במחברת הבדיקה בלבד. יש לכתוב "טיוטה"
ולהעביר קו על התשובה כדי שלא תבדק.
5. יש להציג פתרון מלא ומנווקם כולל חישובים כמפורט. הצגת תשובה סופית ללא דרך הפתרון לא תזכה לניקוד.
6. אם להערכתך חסר שאלה נתון, יש לציין זאת בתשובה ולבחרו ערך מתאים שיאפשר לך להמשיך בפתרון השאלה. חובה להסביר ולנמק את הבחירה.

בצלחה !

חלק א': תוכנה C/C++

יש לענות על 2 שאלות בלבד, מתוך 4 השאלות הבאות (שאלות 4 - 1)

שאלה מס' 1 (20 נקודות)

א) (9 נקודות) יש לרשום מחלקה המייצגת אדם. המחלקה תכיל

a. שם (גודל מקסימלי 20)

b. טלפון (int)

c. בניאי המקבל כקלט שם וטלפון ומאתחל את המחלקה

d. פונקציה print המדפיסה את השם והטלפון למסך.

הערה: בסעיף זה אין ממש פונקציות

ב) (7 נקודות) יש לרשום מחלקה המייצגת אדם מודרני (אדם עם כתובת email).

מחלקה זו צריכה לרשת מהמחלקה בסעיף א, ולהוסיף

a. כתובת email: מחרוזת תווים (גודל מקסימלי 30).

b. בניאי המקבל כקלט שם, טלפון וככתובת email ומאתחל את המחלקה

c. פונקציה print שתדפיס שם, טלפון וככתובת email

הערה: בסעיף זה אין ממש פונקציות

ג) (4 נקודות) יש לכתוב פונקציית main המגדירה אובייקט אחד מהמחלקה "אדם

מודרני" (ב) עם הנתונים (ב) עם הנתונים yosi@gmail.com yosi 6740345 ומדפיסה את

הנתונים שלו למסך.

שאלה מס' 2 (20 נקודות)

נתונות ההגדרות הבאות:

```
#define N 20
char *str = "abcdef";
char s[N];
```

בכל אחד מהסעיפים הבאים, ישנו קטע קוד המופיע לאחר ההגדרות הנ"ל. כל קטע הוא עצמאי ואני תלוי בקטעים האחרים. בכל אחד מהסעיפים יש לרשום באופן ברור את הפלט בסיום הקטע.

א) (7 נקודות) מה יודפס בסיום הקטע הבא?

```
cout << str+2 << endl;
```

cdef

ב) (6 נקודות) מה יודפס בסיום הקטע הבא?

```
int i = 0;
for (i=0; i<N; ++i)
    s[i] = 'A' + i;
s[6] = '\0';
cout << s << endl;
```

*A B C D E F G .
0 1 2 3 4 5 6 19
ABCDEF . G*

ג) (7 נקודות) מה יודפס בסיום הקטע הבא?

```
strcpy(s, "xyz");
str=s;
strcpy(str, "xyz");
cout << s;
```

xyz

שאלה מס' 3 (20 נקודות)

נתונה מחלקה המיצגת מחרוזת

```
#define N 25
class string{
    char str[N];
public:
    string(const char *s);
    void add(const char *s); // (א)
    void add(const string &s); // (ב)
    void print() const { cout<<str<<endl; }
};
void main(){
    string s1("string1."), s2("string2.");
    char *s3="string3.";
    s1.add(s3);
    s2.add(s1); // (ג)
    s2.print();
}
```

א) (10 נקודות) יש למש את הפונקציה `add` המסומנת ב (א). הפונקציה צריכה לשרשר את מחרוזות הקלט למחרוזות המחלקה. (כלומר אם במחלקה מכילה "xx", וקיבלנו "yy", המחלקה צריכה להכיל "yyxx"). יש לשים לב לא לחזור מגבלות המערכת.

ב) (3 נקודות) יש למש את הפונקציה `add` המסומנת ב (ב). תפקיד הפונקציה זהה לפונקציה מסעיף א פרט לכך שפונקציה זו מקבלת כפרמטר אובייקט מסוג `string` ולא מחרוזת. **חויה לקרוא לפונקציה מסעיף א**

ג) (4 נקודות) בשורה המסומנת ב (ג) קוראים לפונקציה `add`. איזו מהפונקציות כתובות תקרא? הסבר.

ד) (3 נקודות) מה הפונקציה `main` תדפיס?

שאלה מס' 4 (20 נקודות)

כתב לכל אחד מהסעיפים הבאים פונקציה (נפרדת!) ב ++ הבודקת / מדפיסה את המבוקש. כל אחת מהfonקציות מקבלת כפרמטר מערך שלמים (tow) ואת גודלו. **חובה למשם לפחות אחד מהסעיפים ברקורסיה.**

- א) (5 נקודות) הפונקציה תחזיר את האיבר המקסימלי במערך.
- ב) (8 נקודות) הפונקציה תחזיר כמה פעמים המספר המקסימלי מופיע. (למשל במערך 6 2 6 1 3 האיבר המקסימלי הוא 6 והוא מופיע 3 פעמים)
- ג) (7 נקודות) יש להדפיס את כל המספרים שלפניו יש מספר מקסימלי.

חלק ב': VHDL

יש לענות על 3 שאלות בלבד, מתוך 6 השאלות הבאות (שאלות 10 - 5)

שאלה מס' 5 (20 נקודות)

נתונה התוכנית הבאה:

- א) (10 נקודות) יש לצייר במדוק את החומרה שתיווצר מהתוכנית הנתונה, הכוללת רישום של כל ה"אקטואלים" וה"פורמלים" מהקובד. נא להקפיד על תרשימים ברורים!

```
library ieee;
use ieee.std_logic_1164.all;
entity dff is
    port (clk, rst: in std_logic;
          d: in std_logic;
          q: out std_logic);
end;

architecture rtl of dff is
begin
    process (rst, clk)
    begin
        if rst='1' then q<= '0';
        elsif clk'event and clk = '1' then
            q<= d;
        end if;
    end process;

end;

library ieee;
use ieee.std_logic_1164.all;
use ieee.std_logic_arith.all;
use ieee.std_logic_unsigned.all;
entity test5A is
    GENERIC (Size: INTEGER:= 4);
    port(d, clk, rst: in std_logic;
          q: out std_logic_vector (Size-1 downto 0));
end;
architecture for_gen of test5A is
COMPONENT dff
    port(clk, rst: in std_logic; q :out std_logic);
end component;
```

2008 קיץ 90729

```
SIGNAL qSig: std_logic_vector (Size-1 DOWNTO 0) := (others=>'0') ;
SIGNAL dSig: std_logic_vector (Size-1 DOWNTO 0) := (others=>'0') ;

begin
    dSig(0)<=d;
    out_loop: FOR i in 0 to size-1 GENERATE
        boxes: dff port map(d=>dSig(i), clk=>clk, rst=>rst,
q=>qSig(i));
    end GENERATE out_loop;
-----
dsig(1)<= qsig(0) XNOR qsig(3);
dsig(2)<= qsig(1) XOR qsig(0);
dsig(3)<= qsig(2) XNOR qsig(1);
-----
q<=qSig;
end;
```

ב (10 נקודות) יש לרשום את סדרת המוצאים של התוכנית במספרים עשרוניים, כאשר ניתן להניח שהמערכת מתחילה לאחר Reset מ- 0, והכניסה d מקבלת '1' באופן קבוע. אם סדרה זו מחזורית, רשום את מחזורה. אם אינה מחזורית, יש לרשום את 8 המוצבים הראשונים בלבד (כולל ה- 0).

שאלה מס' 6 (20 נקודות)

נתונה התוכנית הבאה, כאשר בכל הטעיפים נתון : ".input = "1000" יש להשלים את הטבלאות להלן ו גם לציר את צורות הגלים של הפלט div_by ביחס ל-.count. יש להניח שניתן איפוס קצר לפני הופעת מחזור השעון הראשון.

```
library ieee;
use ieee.STD_LOGIC_1164.all;
use ieee.STD_LOGIC_ARITH.all;
use ieee.STD_LOGIC_UNSIGNED.all;
entity div is
    generic (size: NATURAL:= 4);
    port (clk: in BIT; rst: in BIT;
          input: in std_logic_vector(size-1 downto 0);
          div_by: out std_logic);
end div;
architecture div of div is
    signal count: std_logic_vector(size-1 downto 0);
begin
    process (rst, clk)
    begin
        if rst = '1' then
            count<= input;
            div_by<='1';
        elsif clk'event and clk = '1' then
            if count = 1 then
                count<=input;
                div_by<='0';
            else
                if count > SHR(input,"01")-1 then
                    div_by<='0';
                else
                    div_by<='1';
                end if;
                count<=count-1;
            end if;
        end if;
    end process;
end;
```

א) (10 נקודות) עבור התוכנית לעיל כמו שהוא, יש לצייר טבלה במחברת ע"י רישום ערכו של `count` ביחס ל- `div_by` וגם לצייר את צורות הגלים:

<code>count</code>	<code>div_by</code>
8	
7	
6	
5	
4	
3	
2	
1	

ב) (10 נקודות) משנים את השורה המודגשת בתוכנית, ובמקומה רושמים את השורה הבאה:

```
if count < conv_integer(input)/2 then
```

מומלץ לרשום לעצמך שורה זו במילים, כדי לוודא שימושם לב לשינויים!
יש לצייר טבלה חדשה במחברת ע"י רישום ערכו של `div_by` ביחס ל- `count` וגם לצייר את צורות הגלים:

<code>count</code>	<code>div_by</code>
8	
7	
6	
5	
4	
3	
2	
1	

הערות:

1. הפונקציה SHR קיימת בספריות המצורפות לתוכנית ומבצעת הזזה ימינה.
2. הפונקציה `conv_integer` קיימת בספריות המצורפות לתוכנית ומתרגם מוקטור ל- `integer`. לידעיתך, מותר להשתמש בחילוק ב-2 עבור הסוג `integer`.
3. הרבה טוענים בשאלת זו מאחר שהם "שוכחים" שמדובר בדילגניים, בבקשתה נא לא לשכוח!

שאלה מס' 7 (20 נקודות)

(20 נקודות) לפניך מכונת מצבים סינכרונית, עם איפוס אסינכריוני.

נתון שמחזור השעון הוא 100ns והוא סימטרי (כלומר: $t_{\text{on}} = 50\text{ ns}$, $t_{\text{off}} = 50\text{ ns}$).

עליך לכתוב **עירור מלא** שיבדק 4 מצבים המכונה, ע"י תוכנית כרוצונך (הקל ביותר הוא לכתוב תוכנית עצמאית שהמשק נתון להלו).

חשוב: כתיבת קוד חסר מזכה בניקוד חלק!

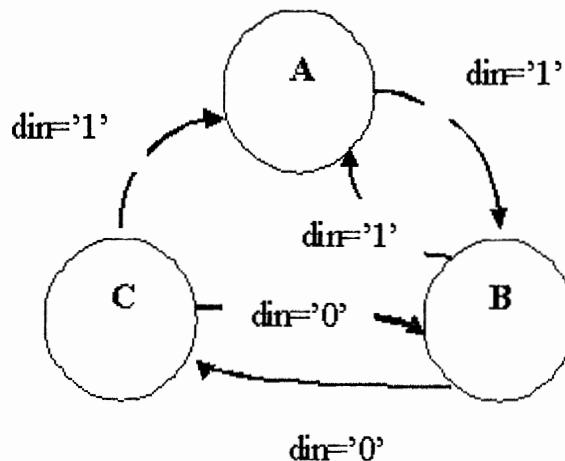
למשל: ממצב- A ל-B, ל- C ו חוזרת ל- A זו אפשרות אחת מתוך ה- 4 (בכל אפשרויות תמיד חזרים בסוף ל- A).

סיכום לשאלה זו:

מצב A: "01"

מצב B: "10"

מצב C: "11"


```

ENTITY test7 IS
  PORT(rst, clk: OUT bit;
        din: OUT bit;
        otp: IN bit);
END;
  
```

שאלה מס' 8 (20 נקודות)

נתון הממשק הבא :

```
LIBRARY IEEE;
USE IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;
ENTITY cnt IS
    PORT(clk, rst: IN STD_LOGIC;
          vec: IN STD_LOGIC_vector(3 downto 0);
          ones: OUT STD_LOGIC_vector(2 downto 0));
END;
```

- א) (10 נקודות) יש לכתוב פרוצדורה שתספור את מספר האחדים במילה vec שבתוכנית לעיל. מותר להשתמש בכל אלגוריתם.
- ב) (10 נקודות) כתע, יש להוסף ארכיטקטורה הקוראת לפרוצדורה. יש להניח כי בכל מחזור שעון מגיעה כניסה חדשה vec.

עליך האחראיות לבדוק שכל חלקי הקוד מתאימים והכל עובד כמו שצריך. יש להסביר בעברית את השיטה בה התוכנית יכולהעובדת.

שאלה מס' 9 (20 נקודות)

א) (10 נקודות) יש לצייר את החומרה שתיווצר מתוכנית זו :

```
LIBRARY IEEE;
USE IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;
USE IEEE.STD_LOGIC_ARITH.ALL;
USE IEEE.STD_LOGIC_UNSIGNED.ALL;
ENTITY test09A_What IS
    PORT(clk, rst, inp: IN STD_LOGIC;
          otp: OUT std_logic);
END;

ARCHITECTURE arc OF test09A_What IS
    SIGNAL a, b, c: std_logic;
BEGIN
    otp<= c AND b WHEN inp='1' ELSE
        a;
    process(clk, rst)
    begin
        if rst= '1' then
            a<= '1'; b<= '0';
        elsif rising_edge(clk) then
            a<=inp; b<= a; c<=b OR a;
        end if;
    end process;
end;
```

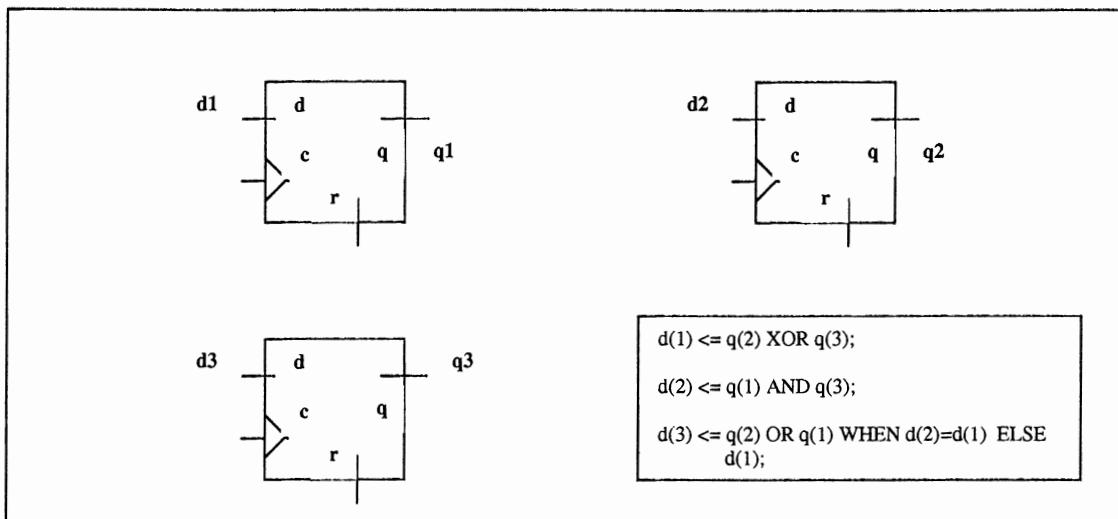
ב) (10 נקודות) יש לצייר את החומרה שתיווצר מתוכנית זו :

```
LIBRARY IEEE;
USE IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;
USE IEEE.STD_LOGIC_ARITH.ALL;
USE IEEE.STD_LOGIC_UNSIGNED.ALL;
ENTITY test09B_What IS
    PORT(clk, inp1, inp2: IN STD_LOGIC;
          otp: OUT std_logic);
END;

ARCHITECTURE arc OF test09B_What IS
    SIGNAL a, b, c: std_logic;
BEGIN
    process(clk)
    begin
        if rising_edge(clk) then
            a<= inp2; otp<= b; c<=a XOR b;
        end if;
    end process;
    b<= inp1 WHEN inp2= '1' ELSE
        c;
end;
```

שאלה מס' 10 (20 נקודות)

בשאלה זו, אסור לכתוב קוד המכיל חיוטים כלשהם.

הערות חשובות לגבי הסימונים בתרשימים

1. בדגלגים שבתרשימים: $c=clk$, $c=Reset$, $c=r$, ואילו q הוא מוצא הדגלג, ו- d היא הכניסה.
2. (3) $d(1), d(2), d(3), q(1), q(2), q(3)$ הםאותות מסוג Signal
3. ניתן להניח שכל אותן הן bit.
4. חובה להשתמש בסימונים שעל התרשימים, אחרת יורדו נקודות.
5. מותר להוסיף אותן לקוד, אך חובה לנמק את ההוספה בצורה משכנית.

(20 נקודות) יש לכתוב קוד המכיל תהליך מדורבן שעון אחד (Clocked Process) עברור הדגלגים, ועוד פקודות **מקביליות** לתיאור הלוגיקה שבתרשימים. סך כל הקוד שלק יתאר במדויק את התרשימים לעיל.

בהצלחה